

Atenție la dobânzi și comisioane !

Dobânda este principalul element de cost al creditului. Fii foarte atent la condițiile în care dobânda variază!

Comisioanele pot crește semnificativ costul unui credit. Iată câteva exemple de comisioane și alte costuri pe care să le urmărești în contract :

✦ **Comisionul de analiză.** Mai ales în cazul unor credite mici, acest comision poate reprezenta un procent însemnat.

✦ **Comisionul de acordare** este un procent din suma acordată, care variază de la o instituție financiară la alta.

✦ **Comision de administrare/gestiune/mentenanță** - în general este calculat ca și dobândă dar există posibilitatea de a se calcula ca procent din suma totală împrumutată;

✦ **Comision de neutilizare** - calculat ca procent la valoarea creditului neutilizat, perceput dacă nu utilizezi împrumutul în perioada menționată în contract

✦ **Comision de risc** se percepe de obicei pentru creditele acordate fără garanții și acoperă riscul de neplată; se plătește fie lunar, fie anual sau o singură dată, la acordarea creditului.

✦ **Comision de rambursare anticipată** poate fi calculat fie ca procent din suma plătită anticipat, fie ca sumă fixă.

✦ **Comisioane aferente contului curent** - cele mai importante fiind comisionul de administrare cont curent, comisionul de retragere numerar și comisionul de depunere numerar;

✦ **Dobânda penalizatoare** în procent sau sumă fixă, percepută pentru perioada de întârziere la plata sumelor datorate lunar;

✦ **Prima de asigurare aferentă poliței de asigurare de viață** - se plătește lunar sau anual pe perioada de rambursare a creditului;

✦ **Alte elemente de cost care revin împrumutatului** - sunt cele legate de asigurări sau garanții (taxa pentru evaluarea bunurilor mobile admise în garanție, înscrierea garanției reale mobiliare la Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare, primele de asigurare aferente polițelor pentru riscuri generale etc.)

Acest material de informare a fost creat în cadrul Campaniei **Bugetul Familiei**

Campanie coordonată de către
Asociația pentru Protecția Consumatorilor din România
(APC - România)

Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor
Adresa: B-dul Aviatorilor nr. 72, sector 1, Bucuresti 011865
Tel.: 311.18.62/311.22.62/313.50.26
Email: office@anpc.ro

Asociația pentru Protecția Consumatorilor din România
www.apc-romania.ro
Centrul European al Consumatorilor România
www.eccromania.ro

Acest material de informare a fost realizat cu sprijinul

MIC DICȚIONAR DE TERMENI FINANCIARI

Anuitate - sumă datorată de împrumutat, plătită periodic, compusă din partea rambursată efectiv din credit și dobândă, a cărei valoare rămâne constantă până la achitarea integrală a creditului.

Comision de acordare - comision plătit la acordarea împrumutului, calculat fie ca procent din suma împrumutată, fie ca o sumă fixă.

Comision de administrare/gestiune/mentenanță - comision lunar sau anual, calculat ca procent fie din suma împrumutată, fie din suma rămasă de rambursat.

Comision de rambursare anticipată - comision plătit la rambursarea în avans a unei părți din împrumut sau a întregului credit, calculat fie ca procent din suma plătită anticipat, fie ca sumă fixă.

DAE (Dobândă Anuală Efectivă) exprimă în formă procentuală costul total al creditului, incluzând dobânda și majoritatea comisioanelor aferente creditului; acest indicator este folosit pentru a compara costul creditelor de consum similare.

Dobânda de referință - dobânda de bază pe care instituția financiară o folosește în relația de creditare cu clienții persoane fizice și care este stabilită în funcție de costurile de finanțare, indici de referință ai pieței monetare, riscul de țară etc.

Perioada de grație - perioada de timp în care împrumutatul plătește pentru credit doar dobânda și eventuale alte comisioane sau numai dobânda.

Soldul creditului - parte din suma împrumutată rămasă de plată.

Scadență anticipată - data la care suma împrumutată rămasă de rambursat, împreună cu dobânzile și comisioanele datorate, devin exigibile (împrumutatul trebuie să le achite imediat).

Tragere - utilizarea creditului acordat prin transferarea acestuia în contul curent al împrumutatului.

În conformitate cu prevederile din domeniul legislației protecției consumatorilor și cu principiile generale care guvernează acest domeniu, operatorii economici prestatori de servicii au obligația să acorde consumatorilor informații complete, corecte și precise asupra caracteristicilor esențiale ale produselor și serviciilor de care aceștia doresc să beneficieze.

Astfel, înainte de încheierea contractului privind acordarea unui credit, indiferent de tipul de credit solicitat (de consum, ipotecar, imobiliar, de nevoi personale, auto, carduri de credit etc.) operatorii economici creditori au obligația să prezinte consumatorilor informațiile necesare privind contractele respective.

Creditele acordate presupun o serie de avantaje, dar și câteva condiții de acordare a acestora, pe care consumatorii trebuie să le cunoască la momentul contractării, pentru a putea face o alegere care să corespundă nevoilor lor.

Ce este creditul?

Mai întâi, să facem cunoștință cu părțile: în limbaj financiar, cel care ia banii cu împrumut se numește **debitor**. Cel care a oferit banii cu împrumut se numește **creditor**. Împrumutul are două componente: **principalul** (suma propriu-zisă împrumutată), respectiv **costurile creditului** (dobândă și comisioane).

Dobânda reprezintă prețul plătit de-a lungul unei perioade de timp pentru a "cumpăra creditul", fiind principalul element de cost al împrumutului.

Împrumuturile mari pentru realizarea unor investiții sunt, de obicei, garantate cu investiția respectivă (spre exemplu locuința), ori cu alt bun aflat în proprietatea debitorului (cu valoare cel puțin egală cu cea a împrumutului). Se spune că bunul este **gajat**, iar locuința este **ipotecată** în favoarea instituției financiare, adică: dacă nu plătești ratele la timp, instituția financiară îți va scoate bunul sau casa la vânzare, pentru a-și recupera banii.

La sume mari, cei mai mulți creditori vor solicita debitorului și un **avans**, prin care să fie achitată o parte din valoarea proprietății (locuinței) achiziționate. Aceasta este și o garanție pe care și-o ia instituția financiară că ești dispus, ca debitor, să-ți plătești ratele la împrumut. Dacă o instituție financiară nu cere un **avans**, atunci să știi că veți plăti mai mult pentru obținerea creditului.

Ratele sunt sumele plătite de debitor la intervalul stabilit de creditor (de obicei lunar) și conțin **dobânda, comisioane și o parte din principal**. De obicei, **debitorul** începe să ramburseze împrumutul (să plătească ratele) din prima lună de la obținerea împrumutului. Pentru a te atrage însă să iei împrumutul de la el, **creditorul** îți poate acorda o perioadă de grație de câteva luni, în care nu trebuie să plătești ratele, sau plătești doar dobânda.

Atenție însă la costurile ascunse ale unor asemenea favoruri - comisioane mai mari pentru tot felul de servicii prestate de instituția financiară!

Prin urmare, **compararea ofertelor se face în funcție de DAE (pentru creditele de consum similare)** și nu de dobânda afișată. Această comparație este extrem de importantă, pentru că dobânda reprezintă costul principal al creditului.

În plus, trebuie să ai în vedere că există anumite comisioane care nu sunt incluse în DAE, dar pot crește costul creditului, precum **comisionul de penalizare (dobânda penalizatoare)**, **comisionul de rambursare anticipată** sau **costurile legate de asigurări sau garanții**.

Contractul de credit trebuie redactat în scris, pe hârtie sau alt suport durabil, în cel puțin două exemplare, fiind remis câte un exemplar original fiecărei părți contractante.

Cele mai importante clauze la care trebuie să fii foarte atent când semnezi un contract de credit sunt:

1. **clauzele referitoare la costurile contractului:** - dobânda/formula de calcul a acesteia/condițiile în care variază,

✂ **comisioane** (comision de administrare/ gestiune/ mentenanță, comision de risc, comision de rambursare anticipată etc.)

✂ **dobânda penalizatoare:** valoare și condiții de aplicare

✂ **DAE/Costul total al creditului**

✂ **comisioanele aferente contului curent** prin intermediul căruia se derulează creditul

2. **condițiile de rambursare a creditului/condiții de rambursare anticipată**

3. **garanții/asigurări:** condiții de executare a garanțiilor/condiții de asigurare/ riscuri acoperite

4. **drepturile și obligațiile împrumutatului**

5. **drepturile și obligațiile instituției financiare**

6. **cazuri de culpă** - sunt cele referitoare la neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor împrumutatului menționate în contract; în astfel de situații instituția financiară va declara toate obligațiile ce decurg din contract scadente și exigibile (platibile imediat).

Tipuri de credite

Creditul de consum - este în general creditul în sumă relativ mică, acordat pentru satisfacerea unor nevoi personale sau pentru achiziționarea de bunuri de consum.

Atenție! Creditele fără niciun fel de garanții sunt însoțite, de obicei, de comisioane de acordare foarte mari, de contracte de asigurare sau de comisioane de risc.

Credit pe card - limita de credit pe care împrumutatul o poate utiliza folosind instrumentul de plată electronic (cardul sau cartea de credit). Sunt credite de consum acordate prin intermediul cardului, care pot fi oricând accesate de titularii cardurilor. Așadar, există "card de credit", cu care împrumutăm bani, și "card de debit", cu care scoatem banii la bancomat din contul nostru, în care se depune salariul nostru, spre exemplu.

Creditul imobiliar - împrumutul acordat pentru cumpărarea sau construcția unei locuințe, modernizarea sau extinderea unui imobil, cumpărarea unui teren.

Având valori mari, aceste credite presupun ipotecarea unui imobil.

Creditul de refinanțare - este utilizat pentru a rambursa anticipat integral un alt credit aflat în derulare.

Pentru ca refinanțarea să fie eficientă, costurile totale ale noului credit (inclusiv cele efectuate pentru întocmirea dosarului), raportate la perioada de derulare a contractului, trebuie să fie mai mici decât costurile aferente creditului aflat în derulare (ce urmează a fi rambursat), inclusiv comisionul de rambursare anticipat.

Creditul acordat la domiciliu - se acordă în general pentru sume mici. O caracteristică a acestuia este că inclusiv ratele se pot plăti la domiciliu, direct reprezentanților instituției financiare creditoare.